

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

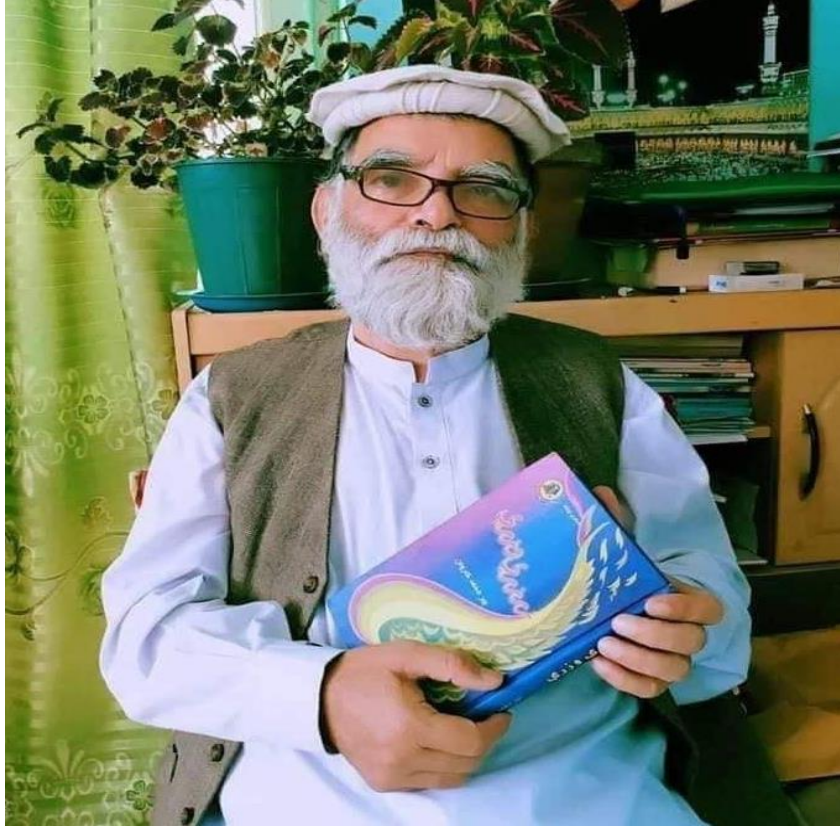

۲۰۱۹/۰۷/۰۹

پوهندوی آصف بهاند

د محمد نواز حقیقت سانین مرینه

شاعر، لیکوال، ژورنالیست او څیړونکی محمد نواز حقیقت ومړ. بناغلی محمد نواز حقیقت سانین په ۱۳۳۹ کال په کونړ کې وزېږېد، زدکړې یې له کور کلي پیل کړې او تر بناور او پوهنتون پورې یې تر فوق لیسانس پورې پورې ورسولي، کار یې پیل کړ، خو په هیڅ حالت کې یې د قلم ملگرتیا پرېښوده، خپل دایمي ملگری به یې هر کله په پاسني جیب کې تومبلی و.

د بناغلي محمد نواز حقیقت سانین د ژوند مزل په ۱۳۳۹ کې پیل او په ۱۳۹۸ کال کې پای ته ورسید. دا مزل له کراونو ډک و، خو د ویاړونو په غميو هم سینگار و او دا ویاړونه لومړی ده ته، بیا یې کورنی او بچیانو ته او بیا د افغانستان د فرهنگ لویې کورنی ته د سر لوری او فخر څراغونه گیل کېږي.

حقیقت سانین د افغانستان د اوسني ادب او فرهنگ د ځلنده ستوري په توگه لند، خو له زیارونو او ویاړونو ډک ژوند وکړ، د ده د ژوند کړاوونه د خلکو او وطن کړاوونه وو، ویاړونه یې هم د هغو خدمتونو ټولګه ده چې د خپلو مسلکي او فرهنگي هلوځلو په ترڅ کې ترسره کړي وو.

د افغانستان د فرهنگي کورنی د غرو په منځ کې یې یو ځانگړی او منحصر په فرد ځای درلود، د ریښتیني صداقت او دایمي کار په وجه پر ټولو گران و، د همدې له کبله یې پر مرینې باندي ټول فرهنگیان خواشینی دي. گیشمیر قلموالو، د ده له مرینې په خبرېدو سره، خپلې ژورې خواشینی څرگندي کړې دي. د څو تنو تاثرات په دې ډول دي:

د پاڼو شمېره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولئ

بناغلي Syed Jaillani Jallan داسي وليکل:

«يوه خوره دنيا ، يو زحمت کش انسان ، د پښتو ادب پالونکی، ډير صميمي شخصيت او دپښتون ما شوم دادب بابا #محمد_نواز_حقيقت_سانين زموږ له فرهنگي ټولي روان شو.»

خدایه ! ددې خواره انسان روح د فردوس جنت د دنگو مینارو د سر تاج کړه.

خدایه ! بي وزله او يتيمي کورنۍ ته يې بشپړه صبر او اجر ورکړه.

پښتون فرهنگي تير ته تسليت!»

بناغلي Mahbob Shah Mahbob خپل تأثر داسي څرگند کړ:

«د ليکوال، څېړونکي او شاعر محمد نواز حقيقت سانين په مړينې د زړه له تله خواشيني شوم.

د ماشوم ادب په برخه کې د نوموړي کار د نه هېرېدو دی.

روح يې بناد!»

بناغلي Mobarez Safi خپله خواشيني داسي څرگنده کړه:

«د خواشيني او ډاډگيرنۍ پيغام !

په ډيره خواشيني خبرشوم ، چي زما د خور ملگري شريف الله سانين والد صيب د هېواد وتلي شاعر، ليکوال او ژورناليست محمد نواز حقيقت سانين د ورپېښي ناروغۍ له امله په حق رسېدلی.

د ملي ارمانونو فرهنگي ټولني او د قلم نړيوالي ټولني رئيس ار وبناد حقيقت سانين، چي دې ټولني ته يې ډير اثار په ميراث پرېښودي، مړينه يې ستره ضايع بولم.

زه په خپل وار سره د مرحوم کورنۍ، کونړ پتمنو ولسونو او د پښتو د ادب ستري کورنۍ ته د تسليت مراتب وړاندې کوم.

انالله وانا اليه راجعون»

بناغلي Mohammad Ismael Yoon د حقيقت مړينې ته بيا داسي وليکل:

«د ژوند حقيقت:

يو مينه ناک انسان، يو عاطفي شخصيت، يو ښه قلموال، يو زړور ملي مبارز، يو قومي مشر، له مشرانو سره مشر، له ځوانانو سره ځوان او له ماشومانو سره مينه گر انسان، يو ډوډۍ مار او يو جرگه مار سړی د تل لپاره له دې خاورينې نړۍ وکوچېد. دا د هر ژوندي موجود د ژوند حقيقت دی چي د مرگ مزه به ځکي. محمد نواز سانين حقيقت د الاهي کلام دا حقيقت د خپل وجود د فناه کېدو په قيمت يو ځل بيا ثابت کړ. حقيقت صيب لار خو مور ته يې په لسگونو ادبي، څېړنيز او تاريخي اثار د معنوي پانگي او خپل گلالي اولادونه، د ده د لارې د لارويانو او پالونکو په توگه د يادگار په توگه پرېښودل.

ځای دې جنتونه شه زما د څه کم نيمې پېړۍ ياره!

ای د رڼا لارويه!

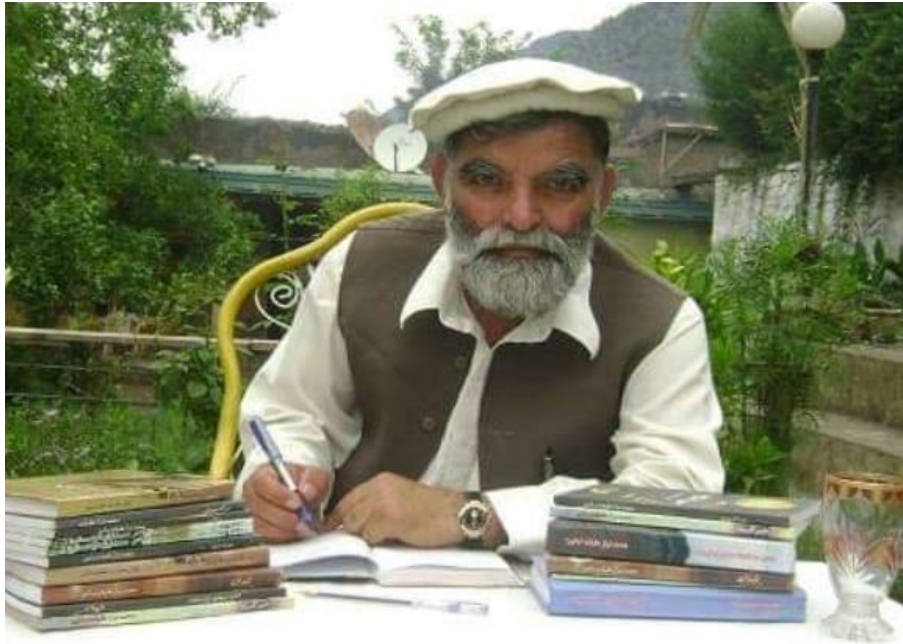
کله چي هلته د خدای ج په حضور مشرف شوي، نو په لومړۍ کتنه کې به ورته وايي چي هلته په وطن کې حالات ډېر دردوونکي دي، ستا رحم او مهرباني په کار ده، هغه دردونه ټول ورته يو په يو او مخامخ بيان کړه چي دلته دي په خپلو شعرونو کې بيانول.

په مخه دې ژبيري گلونه د سوي وطن زخمي بلبله!»

د پانې شميره: له 2 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

د ۲۰۱۸ کال په اگست کې يې له مريضۍ خبر شوم، کله مې چې د ده ټول خاطرات را په زړه کړل، نو پام مې شو چې دا خو د کوچنيانو د ادبياتو يو هير شوی خدمتگار دی، بيا مې د «محمد نواز حقيقت سائين، د کوچنيانو د ادبياتو يو هير شوی غمخور» تر سرليک لاندې د ده د کړو فرهنگي خدمتونو په پار يوه مقاله وليکله او تاند او افغان جرمن آنلاين وپييانو کې مې خپره کړه. د هغې مقالې په يوه برخه کې د ده د فرهنگي کارونو په باب ما داسې ليکلي وو:

«... د خپلو فرهنگي کارونو په لړ کې يې له هيڅ مثبت گام نه مخ نه دی اړولی، د فرهنگي ټولني مشري يې کړې، د «غونچه» په نامه يې مجله تاسيس او چلولي ده او تر ټولو مهم دا چې د نورو ارزښتمنو آثارو د ليکلو تر څنگ يې، د وطن نوي نسل نه دی هير کړی او گڼ شمير آثار يې ورته تخليق کړيدي، ان تر دې چې په ۱۳۹۰ کال د ځينو قلموالو او فرهنگيانو له خوا «د ماشومانو د ادب بابا» لقب ورکړل شوی دی.

وروسته له هغه حقيقت صاحب د ماشومانو او کوچنيانو له پاره د قدر وړ کارونه کړي دي، چې څو بيلگې يې دا دي:

- سپينه کوتره، شعري ټولگه (د ماشومانو له پاره)،
  - د لمر ترانې، شعري ټولگه (د ماشومانو له پاره)،
  - خټين کورونه، شعري ټولگه (د ماشومانو له پاره)،
  - د هيلو غوتۍ شعري ټولگه (د ماشومانو له پاره)،
  - د ربا لاره، شعري ټولگه (د ماشومانو له پاره)،
  - جنگي اس، (ماشومانو ته د خوند او پند کيسې)،
- او...

بناغلي محمد نواز حقيقت د ماشومانو او کوچنيانو له پاره د کړو کارونو تر څنگ، په نورو برخو کې هم گڼ شمير آثار ليکلي دي. زما د معلوماتو له مخې ده د کوچنيانو له پاره د تخليقاتو تر څنگ، گڼ شمير آثار ليکلي دي، چې ما ته د معلومو آثارو نومونه يې دا دي:

- ۱ – سپينه کوتره، شعري ټولگه (د ماشومانو له پاره)،
- ۲ – د لمر ترانې، شعري ټولگه (د ماشومانو له پاره)،

د پاڼو شميره: له 3 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راټولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

- ۳ - ځټين کورونه، شعري ټولگه (د ماشومانو له پاره)،
- ۴ - د هيلو غوتې شعري ټولگه (د ماشومانو له پاره)،
- ۵ - د رنا لاره، شعري ټولگه (د ماشومانو له پاره)،
- ۶ - جنگي اس، ماشومانو ته د خوند او پند کيسې،
- ۷ - ورکه سپوږمۍ، (شعري ټولگه)،
- ۸ - کږې لارې، (شعري ټولگه)،
- ۹ - د مورچل ترانې، (شعري ټولگه)،
- ۱۰ - پيالې، (شعري ټولگه)،
- ۱۱ - سون او روپ، په گوارشي ژبې شعري ټولگه،
- ۱۲ - گوارشي ژبه څنگه وليکو؟ (څېړنيز اثر)،
- ۱۳ - زموږ سرحدونه، زموږ وياړونه،
- ۱۴ - د شهيد همت يادونه،
- ۱۵ - د خپلواکۍ خواږه يادونه،
- ۱۶ - گوار کوهستان ۱ افغانان،
- ۱۷ - د ادب خزانه،
- ۱۸ - قلم،
- ۱۹ - د پوهې زيورات،
- ۲۰ - گوار کوهستان دودونه او رواجونه،
- ۲۱ - جنټي سوم،
- ۲۲ - بوراگان،
- ۲۳ - کو، کو، کو - وق، وق، وق،
- ۲۴ - اخير به څه کيږي؟ (رئيس جمهور ته پرانستې ليک)،
- ۲۵ - زمري او مورک،
- ۲۶ - بشکلی نورستان،
- ۲۷ - د الحاج استاد گوار يادونه،
- ۲۸ - شملي او لويې (د کوچنيانو او زلميانو له پاره خواږه شعرونه).

د بناغلي محمد نواز حقيقت په چاپي اثارو کې د ده د راغلي بيوگرافي د مالوماتو له مخې محمد نواز حقيقت شل (۲۰) نور داسې اثار هم لري چې چاپ ته منتظر دي. زه فکر کوم چې دا لست به د ده د ټولو اثارو او تر سره کړو کارونو معرفي نه وي، که دقيقه څيړنه وشي، نو بشکاره به شي چې حقيقت صاحب په کومو برخو کې څومره کار کړی دی.»

د افغانستان د فرهنگ په ډگر کې د بناغلي محمد نواز حقيقت سانبين آثار هر يو خپل ځای او ارزښت لري، خو که د افغانستان د نوي نسل روزل او په دې لړ کې د کوچنيانو ادبياتو په برخه کې د ده تر سره کړو کارونو ته وگورو، نو د نواز حقيقت هغه آثار چې ده د کوچنيانو له پاره تخلق کړي دي، د ځانگړې پاملرنې وړ دي.

شاعر، ليکوال، ژورنالست او څيړونکی محمد نواز حقيقت اوس زموږ په منځ کې فزيکي شتون نه لري، خو آثار او افکار يې د يو ځلنده ستوري په توگه رڼا خپروي او د نواز حقيقت د کړاوچن ژوند کيسې کوي او د نوي نسل په روزلو کې به تر ډېرو پورې خپل ارزښت ولري.

زه د شاعر، ليکوال، ژورنالست او څيړونکی محمد نواز حقيقت د مړينې په پار، د ده کورنۍ او خواخوږو ته د زړه صبر او ده ته د مغفرت هيله کوم.

خدای دی پرې ورحمېږي!